

Аналітичний звіт діяльності творчої групи «Інклюзія: рівні можливості для кожного» за 2020-2021 навчальний рік

Тема: *«Професійна компетентність педагога в умовах
упровадження інклюзивного навчання»*

Склад групи:

Керівник групи - Мартинчук Н.А. – практичний психолог

Члени групи:

1. Матвєєва Г.М. – учитель-дефектолог
2. Пономаренко В.А. – учитель-логопед
3. Коваль Л.В. – учитель-дефектолог
4. Іванова В.В. – асистент вчителя
5. Крамар Л.І. – асистент вчителя
6. Каменщик С.Г. – асистент вчителя
7. Хіврич Н.О. – асистент вчителя
8. Конотопенко О.М. – асистент вчителя
9. Вороничева Н.А. – асистент вчителя
10. Максимчук С.П. – асистент вчителя
11. Костенко І.В. – соціальний педагог
12. Ходирєва О.В. – медична сестра

Мета творчої групи:

- ☐ Встановити теоретичне та практичне обґрунтування умов, які необхідні для упровадження інклюзивного навчання в закладі загальної середньої освіти.
- ☐ Формувати систему педагогічної підтримки дітей в умовах інклюзивного навчання, орієнтуючись на задоволення освітніх потреб дітей з ООП.

Для досягнення зазначеної мети передбачається виконання таких **завдань:**

1. Дослідити та проаналізувати нормативно – правову базу у сфері освіти дітей з особливими освітніми проблемами.
2. Визначити основні умови для організації інклюзивного навчання, сформулювати новий погляд на освіту й місце людини в соціумі.
3. Визначити чинники, що сприяють успішному впровадженню інклюзивного навчання, розкрити нову стратегію і тактику психолого-педагогічної підтримки дітей з ООП.
4. Вдосконалювати диференційоване викладання в інклюзивних класах.
5. Використовувати досвід корекційної педагогіки, популяризацію передових технологій корекційно-розвиткової роботи, виробляти власні позиції щодо ефективності освітніх технологій.
6. Описати створені умови для реалізації упровадження інклюзивного навчання в Миколаївській школі-інтернаті № 3.
7. Розробити методичні рекомендації з проблем інклюзивного навчання з урахуванням власного досвіду щодо їх упровадження в практику роботи педагогів.

Діяльність творчої групи в цьому навчальному році розпочалася на початку вересня із проведення тематичної консультації у формі круглого столу «Індивідуальні особливості дітей з особливими освітніми потребами». Під час консультації було акцентовано увагу саме на те, що вивчення індивідуальності дитини з ООП, її сильних сторін, уподобань та труднощів є базою для розробки індивідуальної програми розвитку. Також педагоги мали можливість розглянути деякі типові особливості пізнавальної діяльності, соціальної адаптації та поведінки дітей з ООП.

Протягом 2020-2021 навчального року було проведено 5 засідань.

Засідання №1 було проведено у вересні 2020 року з теми «Організація діяльності творчої групи у 2020-2021 н.р.». Керівник творчої групи ознайомила з планом роботи творчої групи над темою "Професійна компетентність педагога в умовах упровадження інклюзивної освіти" на 2020-2021н.р. Членами творчої групи відбулося обговорення і затвердження плану роботи творчої групи на 2020-2021 н.р. Розглянуто та обговорено лист МОН України від 31.08.2020 року № 1/9-495 «Щодо організації навчання осіб з ООП у ЗЗСО у 2020-2021 навчальному році».

Засідання № 2 у дистанційному форматі zoom-конференції відбулося у жовтні 2020 року. Тема засідання «Індивідуальна програма розвитку дитини –

основний освітній документ для дітей з особливими освітніми потребами» (теоретична та практична частини). Теоретична частина дала можливість членам групи ознайомитися з самим поняттям «індивідуальна програма розвитку (ІПР)» та з її основним принципом - індивідуальним підходом до визначення навчальних цілей кожної дитини з особливими освітніми потребами; ознайомитися зі стандартизованою формою документу (кожен отримав покликання для завантаження документу); з'ясувати етапність написання ІПР. За результатами практичної частини члени групи, працюючи з кейсами, навчилися на основі психолого-педагогічної характеристики формулювати основні потреби дитини з особливими освітніми потребами; відповідно до потреб дитини визначати актуальні цілі для навчання; здійснювати адаптацію навчальних матеріалів в залежності від потреб учня.

Засідання № 3 у формі тренінгу було проведено у грудні 2020 року. Тема засідання «Особливості організації інклюзивного освітнього середовища: принципи універсального дизайну та розумного пристосування, ресурсна кімната, медіатека». Метою засідання було визначити ефективні шляхи формування інклюзивного освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами, представити позитивний досвід впровадження універсального дизайну навчання та його розумного пристосування, роботи ресурсної кімнати та медіатеки. Під час засідання члени групи зрозуміли значення концепції інклюзивної освіти, складових інклюзивного навчання, таких як інклюзивна культура, інклюзивна політика та інклюзивна практика; ознайомилися з поняттям та основними стратегіями розбудови інклюзивного освітнього середовища за принципами універсального дизайну навчання та його розумного пристосування, важливості безбар'єрного навчання в контексті українського законодавства; ознайомилися із сучасними візуальними засобами навчання та мали змогу практично застосувати набуті знання в процесі інтерактивних форм взаємодії; визначили переваги організації роботи ресурсної кімнати та медіатеки в закладах загальної середньої освіти, де навчаються діти з особливими освітніми потребами, функції та практичне використання мультимедійного простору та ресурсного забезпечення процесу навчання та успішної соціалізації дітей з особливими освітніми потребами.

Засідання № 4 відбулося у квітні 2021 року в онлайн-форматі. Тема засідання «Роль асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням: основні функції і завдання, форми співпраці». За результатами діяльності під час онлайн-засідання члени групи зрозуміли основні ролі та функції асистента вчителя в інклюзивному класі, що є визначальними в організації освітнього процесу; ознайомилися з нормативно-правовим забезпеченням роботи

асистента вчителя та веденням необхідної документації в контексті українського законодавства; розглянули основні компетенції, які повинні бути притаманними асистенту вчителя, які відіграють важливу роль для успішної та продуктивної його діяльності; визначили, як побудувати ефективні взаємовідносини між учителем та асистентом вчителя в класі з інклюзивним навчанням; ознайомилися з основними моделями спільного викладання в класі з інклюзивним навчанням та особливостями успішної взаємодії вчителя, асистента вчителя та учнівського колективу. Для самостійного опрацювання членам групи був запропонований онлайн-ресурс методичний посібник «Організаційні засади діяльності асистента вчителя інклюзивному класі» (уклад.: О.В.Коган; Харків, 2019).

Засідання № 5 було проведено у червні 2021 року. Заключне засідання пройшло у формі творчого звіту, де члени групи мали можливість представити зернини педагогічного досвіду з питань інклюзивного навчання, що відображає цілісну систему роботи педагогів за рішенням педагогічних та психологічних проблем. Було представлено досвід членів групи з такої тематики: «Дистанційне навчання дітей з ООП: технологія проведення уроку» (Матвєєва Г.М.); «Застосування арт-терапії у корекційній роботі з дітьми з ООП» (Іванова В.В.), «Поради педагогам та батькам дітей з ООП» (Максимчук С.П. та група асистентів вчителя); «Система роботи практичного психолога щодо створення комфортного освітнього середовища для дітей з ООП в школі-інтернаті» (Мартинчук Н.А.). Керівником групи підведено підсумки роботи за рік, визначені завдання на наступний навчальний рік.

Керівник творчої групи Мартинчук Н.А. закінчила засідання наступними словами: ***«Якими б не були фізичні чи психічні обмеження,***

поряд з ними у дитини завжди є резерви розвитку. Ми, педагоги, повинні допомогти знайти і використати ці резерви, докласти максимум зусиль, щоб шляхом змістовної та узгодженої співпраці усіх небайдужих створити умови для особистісного розвитку дітей з особливими потребами та поліпшення якості їх життя».